

NH-105

November-2019

B.Ed., Sem.-I

B-111 : Accountancy

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

14

- (i) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષા એ નામાનાં મૂળતત્ત્વોના ધ્યેયો સ્પષ્ટ કરો.
 (ii) નામાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી નામાના હેતુઓ જણાવો.

અથવા

- (i) 'જ્ઞાન' અને 'કૌશલ્ય' સામાન્ય હેતુના ચાર-ચાર વિશિષ્ટ હેતુઓ અને અપેક્ષિત વર્તન-પરિવર્તન લખો.
 (ii) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ નામાના મૂળતત્ત્વોના શિક્ષણની અગત્યતા જણાવો.

(B) ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

4

- (1) વિશિષ્ટ હેતુઓ એટલે શું ?
 (2) નામાના મહત્ત્વના બે મુદ્દા જણાવો.
 (3) નામાના બે સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
 (4) સામાન્ય હેતુના કોઈપણ બે લક્ષણો જણાવો.
 (5) દ્વિનોંધી નામા પદ્ધતિની સૌપ્રથમ લેખિત રજૂઆત કોણે કરી ?
 (6) અપેક્ષિત-વર્તન પરિવર્તન એટલે શું ?

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

14

- (i) આગમન-નિગમન પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો.
 (ii) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી સૂક્ષ્મ અધ્યાપનના સોપાનો સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- (i) પાઠ આયોજન એટલે શું ? પાઠ-આયોજનના ઘટકો સ્પષ્ટ કરો.
 (ii) ધોરણ-11ના કોઈ એક એકમ પર વિષયાભિમુખ કૌશલ્યના ઘટકોને ધ્યાનમાં રાખી માર્ગકોપાઠ આયોજન તૈયાર કરો.

(B) ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

- (1) સિમ્યુલેશન એટલે શું ?
- (2) નિદર્શન પદ્ધતિના બે ફાયદા જણાવો.
- (3) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિની બે મર્યાદા જણાવો.
- (4) પ્રશ્ન પ્રવાહિતા કૌશલ્યના મુખ્ય ઘટકો જણાવો.
- (5) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનની કોઈપણ બે મર્યાદા જણાવો.

3. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

- (i) હિસાબી પદ્ધતિના લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો.
- (ii) નીચેના વ્યવહારોની આકાશના ચોપડે આમનોંધ લખો :
 - (1) એક્સિસ બેન્કમાં ₹ 20,000 રોકડા ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.
 - (2) પગાર-મજૂરીના ₹ 2,000 ચેકથી ચૂકવ્યા.
 - (3) રાજશ્રી પાસે બાકી લેણાં પૈકી ₹ 300 ઘાલખાધ પડી.
 - (4) જીવન વીમા પ્રીમિયમ ₹ 450 અને આગનું વીમા પ્રીમિયમ ₹ 550 ચેકથી ચૂકવ્યું.
 - (5) ધંધામાં વધુ નાણાની જરૂર હોવાથી રામ પાસેથી ₹ 20,000 ની 12%ની લોન લીધી.
 - (6) ₹ 20,000નું ચંત્ર ચેકથી ખરીદ્યું તથા ચંત્ર ગોઠવણી ખર્ચ ₹ 500 રોકડા ચૂકવ્યા.
 - (7) મહેન્દ્રને ₹ 15,000 નો માલ 10% વેપારી વટાવ અને 10% રોકડ વટાવે રોકડેથી વેચ્યો.

અથવા

- (i) સામાન્ય અનામત અને જોગવાઈ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (ii) હંસા મિલ્સના ચોપડામાં તા. 1-4-13ના રોજ ચંત્રની ખાતાની બાકી ₹ 36,000 છે. આ ચંત્ર સાત વર્ષ પહેલાં ખરીદવામાં આવેલું હતું. તા. 31-3-14ના રોજ ચંત્ર તેની ચોપડે કિંમત પર 30% નફા સાથે વેચી દેવામાં આવ્યું. કંપની દર વર્ષે 10% લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણે છે. ઉપરની વિગતો પરથી જરૂરી આમનોંધ લખો અને ચંત્ર ખાતું તૈયાર કરો.

(B) ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

- ✓ (1) ઘસારો એ કેવો ખર્ચ છે ?
- (2) કયા અનામતનો ઉપયોગ ડિવિડન્ડ ચૂકવવા માટે થઈ શકે નહિ ?
- ✓ (3) ઉપજ એટલે શું ?
- (4) કાચી નોંધ અન્ય કયા નામે ઓળખાય છે ?
- ✓ (5) હિસાબી પદ્ધતિની બે મર્યાદા જણાવો.
- ✓ (6) કયું અનામત ચોપડે હોતું નથી ?

4. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

✓ (i) નીચે આપેલા વિવિધ હવાલાઓની હિસાબી અસરો જણાવો :

- (1) મૂડી પર વ્યાજ
- (2) સામાન્ય અનામત
- (3) નહિ નોંધેલ ઉધાર ખરીદી
- (4) સ્ટેશનરી સ્ટોક
- (5) નમૂના તરીકે વહેંચેલ માલ
- (6) દેવાદાર પર વટાવ અનામત
- (7) મળવાની બાકી આવક

✓ (ii) પાઘડીનો અર્થ આપી તેના મૂલ્યાંકનને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો.
અથવા

(i) ડિબેન્ચર એટલે શું ? ડિબેન્ચરના પ્રકારો સ્પષ્ટ કરો.

(ii) જૂનાગઢની નાણાવટી લિમિટેડ ₹ 10નો એક એવા 3,00,000 ઇક્વિટી શેર, શેરદીઠ ₹ 5ના પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા. રકમ નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવી હતી.

અરજી વખતે શેરદીઠ ₹ 4

મંજૂરી વખતે શેરદીઠ ₹ 8 (પ્રીમિયમ સહિત)

આખરી હસા વખતે શેરદીઠ ₹ 3

કંપનીને 3,50,000 ઇક્વિટી શેર માટે અરજીઓ મળી. વધારાની શેર અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવી અને તેના પર અરજી વખતે મળેલ રકમ અરજદારોને પરત કરવામાં આવી. ઇશિરાએ ધારણ કરેલા 3,000 ઇક્વિટી શેર પર મંજૂરી અને આખરી હસાની રકમ સિવાય પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો.

(B) ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

3

✓(1) અધિક નફો એટલે શું ?

✓(2) જામીનગીરી પ્રીમિયમ એટલે શું ?

✓(3) 'ડિબેન્ચર પરત પ્રીમિયમ ખાતું' કંપની માટે શું છે ?

✓(4) આખર માલના સ્ટોકની કિંમત ₹ 40,000 છે, પરંતુ તેની બજારકિંમત 20% ઓછી છે. હવાલાનોંધ લખો.

(5) જાહેર ભરણામાં કેટલા ટકા અરજીઓ મળે તો તે ભરણું રદખાતલ ન થાય ?

geniusguruji.in

Seat No. : _____

NH-105

November-2019

B.Ed., Sem.-I

B-111 : Accountancy

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Give the answers of following questions :

14

- (i) Clarify the Aims of Accountancy at Higher Secondary Level.
- (ii) Clarify the concept of Accountancy. State the objectives of Accountancy.

OR

- (i) Write four-four specific objectives and expected behavioural changes of General Objectives 'Knowledge' and 'Skill'.
- (ii) State the utility of Accountancy at Higher Secondary Level.

(B) Give the answers of any four questions in one-two sentence :

4

- (1) What is Specific Objectives ?
- (2) State two points of importance of Accountancy.
- (3) State two general objectives of Accountancy.
- (4) State any two characteristics of General Objectives.
- (5) Who was the first to make written presentation on Double Entry Method ?
- (6) What is Expected Behavioural Changes ?

2. (A) Give the answers of following questions :

14

- (i) What is Inductive-Deductive Method ? Clarify its merits and demerits.
- (ii) Clarify the concept of Micro Teaching. Clarify the steps of Micro Teaching.

OR

- (i) What is lesson plan ? Clarify the components of lesson plan.
- (ii) Keeping in mind the factors of set induction skill, prepare a Micro lesson plan on any unit of Std. 11.

(B) Give the answers of any **three** questions in **one-two** sentence :

- (1) What is Simulation ?
- (2) State two merits of Demonstration Method.
- (3) State two limitations of Lecture Method.
- (4) State main components of fluency in questioning.
- (5) State two limitations of Micro Teaching.

3. (A) Give the answers of following questions :

14

- (i) Clarify the characteristics of Accounting.
- (ii) Record the following transactions in the journal books of Aakash.
 - (1) Deposited cash ₹ 20,000 with Axis Bank and opened account.
 - (2) ₹ 2,000 paid by cheque for salary and wages.
 - (3) Bad debts took place ₹ 300, which was due from Rajshri.
 - (4) Both life insurance premium of Son ₹ 450 and fire insurance premium of ₹ 550 paid by cheque.
 - (5) Due to additional requirement of funds, 12% loan of ₹ 20,000 borrowed from Ram.
 - (6) A machine purchased by cheque ₹ 20,000 and paid wages for machine installation ₹ 500 in cash.
 - (7) Goods of ₹ 15,000 sold to Mahendra on cash at 10% trade discount and 10% cash discount.

OR

- (i) Clarify the difference between General Reserve and provision.
- (ii) On 1-4-2013 Hansa Limited has balance in Machine account in its books of ₹ 36,000. This machine was purchased seven years back. This machine was sold at 30% profit of its book value on 31-3-14. Every year company charges depreciation at 10% under Straight Line Method.

From the above information pass necessary journal entries and prepare machine account.

(B) Give the answers of any four questions in one-two sentence :

4

- (1) Depreciation is what kind of expense ?
- (2) Which reserve cannot be used to pay dividend ?
- (3) What is Revenue ?
- (4) Which other name of Rough books are known ?
- (5) State two limitation of Accounting.
- (6) Which reserve is not shown in the books ?

4. (A) Give the answers of following questions :

14

(i) State the Accounting effects of following given various Adjustments :

- (1) Interest on capital.
- (2) General Reserve.
- (3) Unrecorded Credit Purchases.
- (4) Stationery Stock.
- (5) Goods distributed as free sample for advertisement.
- (6) Discount Reserve on Debtors.
- (7) Outstanding income.

(ii) Give the meaning of goodwill and explain the factors affecting to its valuation.

OR

(i) What is Debentures ? Explain the types of Debentures.

(ii) Nanavati Limited of Junagadh issued 3,00,000 equity shares of ₹ 10 each at a premium of ₹ 5 per share. Amount was called up as under :

On application ₹ 4 per share

On allotment ₹ 8 per share (including premium)

On final call ₹ 3 per share

Company received application for 3,50,000 shares. Excess applications were Rejected and money paid thereon was refunded to applicants. All the sums due were received in full except allotment and final call on 3000 equity shares held by Ishira.

Pass journal entries in books on Company.

(B) Give the answers of any **three** questions in **one-two** sentence :

3

- (1) What is Super profit ?
- (2) What is Securities Premium ?
- (3) What is 'Premium on redemption of Debenture Account' for a company ?
- (4) Book value of stock is ₹ 40,000; but its Market value is 20% less than the book value. Write adjustment entry.
- (5) What percentage of share applications must be received in public issues, to ensure that share subscription do not get cancelled ?

10

geniusguruji.in